

Nu primi acest număr dacă nu vrei
se fi abonent!

Ev. Mateiu.

CALICUL

humor și satiră.

Apare la prima fiicărei luni în Sibiiu.

Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria pe an 3 fi., pe $\frac{1}{2}$ an 1 fi. 50 cr., pentru România pe an 7 franci, pe $\frac{1}{2}$ an 3.50. Inserțiuni: De un șir petit 6 cr. și 30 cr. timbru.

Abonamentele, manuscriptele, inseratele etc. se adresează la: Redacțiunea Calicului în Sibiiu.

„O socoteală.“

(Cu birtașul păcălit și oaspele pârilit.)

Eu nu țin pe nime atât de prost, ca se pótă crede, că Slavici a fost cu minte, când, prin articolul seu de fond din Nr. 9 al Tribunei, polecrit „o socoteală“, s'a încercat a dovedi, că „Institutul tipografic“, nu e consorțiu de exploatare. Slavici, în socoteala lui de tristă memorie, minte pe Dumnezeu dîcînd „Tatălnostru!“

„Institutul tipografic“ — Slavici bine știe, și dacă nu, slănina nu se face din ori-ce — e un consorțiu comercial pe acțiuni a 100 fl. Statutele acestui institut promit acționarilor dividende, și supradividende, ear' membrilor din direcțiune marce de presentă, și tantieme. Prin urmare „Institutul tipografic“, dator este a face despre întreprinderile sale, amăsurat legii comerciale, socoteli negustorești, și a le presenta tribunalului.

Ce dîce însă Slavici în primul seu „o socoteală“ din Nr. 9 al Tribunei? El dîce: N'avem noi se dăm nimenui socoteală comercială cum am păpat în 5 ani 40.000 fl.!

Slavici, prin urmare, sau nu cunoste pe stăpânul, a cărui pâne, cu apetitul celor șapte vaci slabe ale lui Faraon,

o mănâncă, sau e cu minte, și minte! Și drept are, pentru că celui-ce mănâncă 7 pâni, încă nime nu 'i-a ținut »prostule!«

Încă nime n'a aruncat în ȋiaristica română de dincoci de Carpați atâta năsip în ochii publicului cât Slavici. Năsipul »o socoteală« din Nr. 9 al Tribunii e însă totuși prea prost, și revoltă chiar și ochii orbului, care cu întrebatul a nimerit Braila! — Eu provoc pe năsipariul ȋiaristic Slavici, se publice statutele »Institutului tipografic« în Tribuna, și dacă, afară de el, se va mai afla cineva, care, ca și el, susține, că »Institutul tipografic« nu e un consorțiu de exploatare, eu îl autorizez se prindă pe acel consoț al seu în păreri de mână, se'l ducă la balamuc, dar' c'o cale și el pôte rămânea acolo!

Da, »Institutul tipografic« e un consorțiu de exploatare al publicului român în favorul acționarilor! — Celce'mi mai afirmă contrariul, pe acela'l plesnesc cu statutele »Institutului tipografic«, ce se află în archiva tribunalului din Sibiiu preste fâlci, pânăce lui Slavici îi sar tôte măselele din gură, de nici vestitul dentist Bikafalvy dela Cluj nu 'i le mai adună!

Da, »Institutul tipografic«, întemeiat fiind pe acțiuni menite a aduce acționarilor dividende și supradividende, ear' membrilor din direcțiune marce de prezență și tantieme, e un consorțiu de exploatare. Hârțiile lui de valoare — ce e drept — nu se escomptează la banca austro-ungară, ci numai la bănci filantropice, construite din scânduri găurite, și aședate la adăposturi, de care ori-ce nas neatacat de catar nu bucuros se apropie. Dar' în fine precum e hârția așa'i și valoarea ei, și băncile, la care se escompteaza ađi hârțiile »Institutului tipografic« încă-și au valoarea lor!

Consortiu de exploatare pe acțiuni promițetóre de dividende, supradividende, marce de prezență, și tantieme

e „Institutul tipografic“. Durere numai, că cei puși în capul acestui institut, însuși fără cap fiind, în necapacitatea lor istorică de a produce ceva, în loc de a exploata publicul român în favorul acționarilor, au exploatat pe acționarii institutului în favorul unui blam nemuritor național!

În 5 ani, „oamenii providențiali“ puși în capul administrațiunii „Institutului tipografic“ au păpat 40.000 fl. ai acționarilor, și publicului român 'i-au făcut o daună socială de patrusutede-ori patrușeci de mii florini!

„Faliți“ din firea lor, dar' milionari în ambițiuni personale, conducătorii administrațiunii „Institutului tipografic“ au dus acest institut la sapa, care se poate jura pe toți sfinții, că n'a vețut ferul. Ați, acei „faliți providențiali“, ca se mai poată susține, ceea-ce, după însuși „socoteala“ lui Slavici, din tóte întreprinderile lor bancrotate, le-a mai rămas, adecă „Tribuna“, au plecat la cerșit.

Mai întâiu a cerșit Adrian Cașolțian, după el, Eugeniu Brote.

Cât a încassat Adrian Temnițian? nu s'a trecut încă în bilanțul „Institutului tipografic“. — Despre Eugeniu Brote se țice însē, că, în ultima adunătură generală a „Ingânfatului tipografic“, a prezentat rácii țiganului din carte în suma de 3500 fl.

Mai adăogënd la tóte este colecte și mila, pe care Diamandi Manole, d'un timp încóce, o adună cu discul depela mesele ferbliștilor din Brașov, ear' abonenții crescënd după „socoteala“ lui Slavici în atare măsură, încât redactorii pot lucra acum pe nimica, existența Tribunii e asigurată ca cioara'n par.

Care va se țică — cum țice Tribuna, când înghite de șepte-ori gol, și odată fără pâne — venitul curat al „Bancrotului tipografic“, ce resultă după socoteala lui

Slavici din Nr. 9 al Tribunei e: Urma se va alege cu finis Poloniae, căci șarlataneria înzădar o ascunzi în sac, tot 'i se vĕd ghiarăle!

Calicul.

Monologul lui Dr. Lauran.

De o leacă de vreme 'ncóce	Cu carte — dar' eu port vina
Gazetele nu'mi dau pace	Că vlădicul cee șuchet
Mĕ redică tot în sus	Nu m'a dus la Kecskemet?
Ca albinele pe urs.	Alții numai nu plesnesc
Pót mereu latră din gură	Că scriu în glas unguresc!
C'am fost crescut cu prescură.	Dar' cum se scriu rogu-vĕ,
Dar' vĕ rog, ce vină port	Vreți se mor ca canonic
Dac'am fost nu de preot	Sĕ nu mai încap vlădic
Și poporeni i-au dat	Spuneți'mi, conjuru-vĕ!?
Prescuri bune de am mâncat?	Că voesc a fi vlădie
Ei n'au o leacă de minte	Este lucru evident
Se scie că ađi plăcinte	Dar' mi necaz că nu'ncap,
Mănânc și nu cu prescură	Vai și bătut is la cap
Implu proslăvita'mi gură.	Mai ca și dosul la țap!
Alții đic că la Roma	
Mi-am infundat eu glava	

Sus Marcule!

Dina, dina, dina, da,
Dina, dina, da!

Sus Mărcuț, copil de popă,
Că de nu-ți fac pielea dobă
Și ți-o întind preste ciur
De-i gândi că ești ungur!

Tu, puiuțul ursului,
La Poiana-Mărului
Mai întâi se te repeși
Pe Moise Micu se'l veși.

Că acolo Moise Micu
De și nu știe tipicu
E popă și încă mare
După chip și asemănare.

P'un creștin de întelnește
El în cale mi'l oprește
Și-o pițulă fi cerșește
Se bee una popește.

Ți-oi face — ȃice cerșind — Ear' la oficiul de vamă
 O slujbă la Precesta, Unde popa'și dete samă
 Ori la alt sfânt m'oi ruga Cum și ce a vrut cu cașul
 Numai dă'mi pițuluca. I s'a cetit poșușul:

Altcum el ca popă mare » Părinte, când vrei se'nșeli
 Câteva lefterii are: » Finanți ori alți cavaleri,
 El e popă și crișmar » Atunci caută în scriptură:
 Da-i mai prost ca un ciurar. » Pe hoț nici dracul nu'l fură
 » Nici pe jidov nu'l înșelă
 » Toți armenii dintr'o țeră.«

Ast véră din întemplare Astfel popa dăscălit
 A căpătat un caș mare Mers'au de unde-a venit
 Dela stâni pentru cetăni În loc de caș cu probază
 Și alt fel de hocuspocuri. Demn e deci se mănțe varďă?

Dar' capul lui cel de popă Dacă-i demn — numai ca țapii
 Pusă cașul la grea probă: Ne fiértă, dar' nu ca popii
 Creďend că Bârsa-i Iordanul Împenată cu slănină
 Aruncă în trênsa cașul. Și albită cu smântână!

Dar' finanții mi'l zăriră De ar fi cevași mai bătrân
 Și păn' la el osteniră Ar fi bun legat de gard
 Și'l duseră cât clipești Cu ogrinji în loc de fên
 Între puști păn' la Zérnești. Și cu căpăstru pe bot.

Poporul se întreba Dar' așa-dóră năclad
 Óre ce-au făcut popa De n'ar fi bun după foc
 De mi'l duc domnii finanți Sê ne țină nóptea cald
 Ca pe ori-ce ariștanți Hop Mărcuțule hop, hop!

Ear' Păcala le spunea Hop! și-i cântă o parimie:
 A dat popa de belea » Părinte popă Moisie
 C'a vrut se'ntórne cu cașul
 Și Bârsa ca Iordanul.

„Dă'mi tu patrafirul mie
 „Și ți-oi da eu ciurul ție!

Că ciurul meu e sfințit
 Și-i numai bun de alt tțeu plit,
 Se fi încaltea ciurar
 După ce te-ai pus crișmar!

De n'ar vrea schimbul a face,
 Prinde mi'l Mărcuț de floce
 Si cum e cam sprintinel
 Fă zvêrr în Bârsa cu el!

Hop! Mărcuț, de ești creștin
 Jăcă-o leacă la Bezdin
 La popii din mănăstire
 Care âmbă la copile,

Că călugării, sëraccii,
 Îs mai cucernici ca dracii
 Ei una ȃic cu gura
 Și alta fac cu fapta.

Câtă nemoralitate
 Ai numera'n șapte sate
 E ca visul cel subțire
 Pân-gă cea din mănăstire.

Apoi, Mărcuț, dumniata,
 Las călugării'n naiba
 Și te du la Ribița
 La popa Lazar Comșa.

El nu'i acasă de eri
 Că-i la Trejia Piperi

La țiganka cea fălósă
 Cu buzele ei celi gróse.

Acolo de li găsi
 Spune-i: nu te ocoși
 Părintele cu escuze;
 Dacă sugi țigănești buze.
 Taci popo și ȃi în frunde!

Știe lumea bine tare
 A ta popescă purtare
 Ba și Consistorul știe
 Că te îmbeți de rachie
 Cu țigana'n companie,
 Aleluia, slavă ție!

Apoi dela Ribița
 Dela purcelul Comșa
 Mergi în țera Iancului
 În Têrnava Zărandului.

Acolo sunt trei preuți
 Plin de spirt ca și trei buți
 De cei dela Heidelbergă,
 Frică'mi c'or chiar crepa!

Cel bătrân e Jov Feir
 Fiu-so-i Sergiu Feir
 Ear' ginere-seu Ión Stefea
 Completéză troița.

Jov, ca popă mai bătrân
 Cam bagă mâna în sin
 La jupânesă găzdóie
 Și buzele i le móie.

La el în casă e birt
 Id est: vinđare de spirt
 Acolo béu de se'mbétă
 Apoi cad pe sub poiată.

Pe popandrășii ești trei
 Fi bun Marcule și ié-i
 .. Și-i du'n târg la Glogoveț
 Unde au mulele preț.

Acolo tu vinde mii
 De capeti ceva pe ei
 Ear' de nu — dă'le'ntre córne
 Într'un șanț se se restórne.

Apoi hopa, pui de urs
 La Apoldu cel de sus
 C'acolo popa Necșa
 Frumos te-a remunera.

Ceși cevași, de-i glăsui
 El cantor te-a denumí
 Ba, cum ai față alésă
 Te-a pune prescurărésa.

C'ășa-i părintele Necșa,
 El dă cu cădelnița
 Și tot trage la groșițe
 C'a 'nvěțat la Gușterița.

Drept că calicul de dascăl
 Vrea se facă chiar scandal
 Se mérgă la vlădica
 Și se-i spună ét'ășa:

Prea luminate Vlădică
 Uite, Necșa Vasilică
 Trage'mi din mica plătuță
 O jumeta-de sutuță.

O trage — cum mulți preoți
 Mai trag dela ai mei consoți
 Chiar și pielea — veđi vlădică,
 Ogoie pe Vasilică.

Și dascălul, cum se vede,
 În vlădica tare crede,
 Nu știe străbuna vorbă:
 „Vlădică încă-i un popă.”

Deci, cu popii va ținea
 Orice vlădic vom avea,
 Ori Vancea, ori că Miron,
 Szabo ori chiar alt cocon.

Că pre cât am prins eu veste
 Apocalipsul oprește
 Pe vlădică de-a primí
 Jalbă preste nasul popii.

Ear' la Octoichul mic
 Scris este: Om de nimic
 E dascălul ori mireanul
 Care-ar pîri pre preotul.

În cazania din Ciufud
 Așa-i scris, precât aud:
 „Vlădic se nu ié-aminte
 A dascălilor cuvinte.”

Ear' la Mineiu negreșit
 În acest chip am cetit :
 „ Vlădica care-i baron
 Numai la popi dă pardon. ”

După sfințele scripturi
 După-alor aședături
 Nici nu cerce dascălii
 Dreptate a mai cerși !

Pot sbiera dascălii'n cor
 Că nu'și capăt lefele
 Vlădica, drept ajutor
 Li-a înturna spatele.

Drept acea, rabde și tacă
 Dascălul mare ori mic
 Pentru nimic, nici odată
 Nu apeleze la vlădic.

Hop Marcule sprâncenat
 Mergi de jocă la Bănat
 În Fizeș lângă Bocșa
 Că rachie-i căpăta.

Hop c'acolo popa roș
 Iscălit Pavel Botoș
 Care-i dîrz ca un cocos
 Sprinten ca rinoceros.

El fiind groșuț la plit
 S'ar certa neconținut
 Cu preoți și cu mireni
 Și s'ar bate la pomeni.

El ține pe lângă sine
 De-odată trei concubine
 Că la asessori — veți bine —
 Numai așa se cuvine.

El pe popa Crăciunel
 L'a bătut ca vai de el,
 Ear' pe Petre Cărăbaș
 L'a făcut fără lăcaș.

Multe face acest cloțan
 Învățat de Nemoian
 De popa Vasiiiovii
 Care ști multe câinii.

la deci Marcule frumos
 Pe popandreșul Botoș
 Și mi'l prinde de ureche
 Ear' pălmi dă-i tu o păreche.

Și'l întreabă : părințele,
 Vede te-aș fără măsele,
 Tuns pe cap și ras în barbă,
 N'ai pute fi om de trebă ?

Ți-aș recomanda părinte
 Se prinzi o leacă de minte
 De mai poți, de nu-i tîrșiu
 De-i tîrșiu — du-te la rîu !

Acolo tu mi te spală
 Până n'a mai fi imală
 P'al tîu nas — apoi te rade
 Pe barbă precum se cade.

Ras bine și tuns scurtuț
 Poți umbra apoi descult
 Ori încălțat, cum voești
 Numa nu'n haine popești.

Apoi Mărcuț na și na!
 Dute pân' la Cojocna
 La părintele Ciortea
 Că ști la șpuri legăna.

Dute seracul la el
 Și o leacă mângăel
 Și mai leagână și tu
 Cum leagână preutu.

Și legânați amândoi
 La ai Veronichii foi
 Cari i-a făcut cu popa
 Cu Toderică Ciortea

Pruncul dacă'ți adormi
 Pune-te a'l ispiți
 Pe prea cinstitul părinte
 Cine i-a dat asta minte?

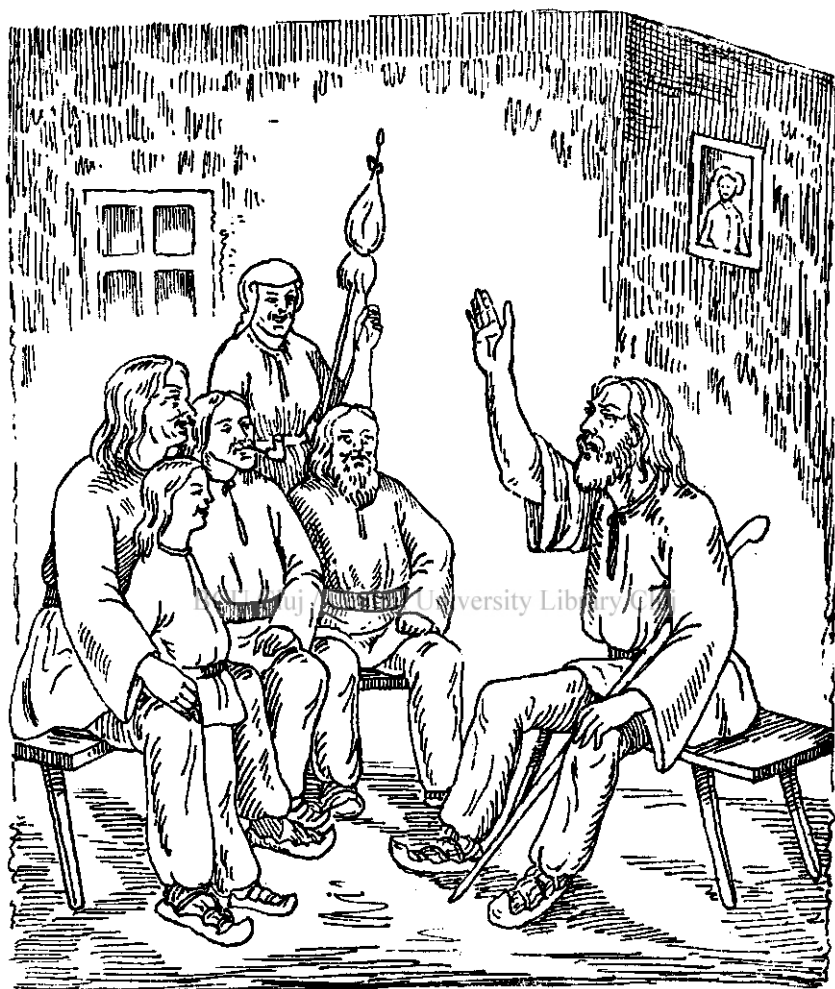
Dela cine, în care școlă
 A 'nvățat asta morală,
 Care vlădic la sfințit
 Că grozav la măsluit ?!

În care carte anume
 Așa ceva se mai spune
 Ca un popă văduvoi
 S'aibă bitongi și foi?

Nu'i scris cumva undeva
 Cam câți spuri póte avea
 Un preut de-ei neuniți
 Și câți unu de-ei uniți?

Asta-ar trebui s'o știm
 Ca se ne orientăm,
 Altcum părintele Ceorte
 Nici-i alfa nici omega
 În privința acésta.

Stan Pătitul.

Se ve povestesc o nepovestită. — Ați cunoscut cu toții pe Sonu Cornea și pe nevastă-sa Sinefta, fiele la amândoi memoria ușora și țărîna eternă!

Sonu Cornea era încă om tiner și fără potcă la casă, adecă neîncurat, pecând cu negoțul de vite își câștigase o însemnată avere. Când s'a însurat, și a luat pe Sinefta, fata lui Tóder Rociu de nevastă, el avea câteva mii floreni

bani gata, și o economie de frunte-n sat. Sinefta, cum o știți, era seracă ca păianjenu, care iarna s'a îmbogățit din prinderea de muște, dar' frumósă și fálósă ca tóte fetele din Caliceni, care au trei ii, una-n spate, alta pe mumása, și a tria pe urzitóre. Altcum — cum știți — tatál Sineftii, din moși și stremoși, ca purcar încărunțit în slugbă, era cel mai gazdă-n sat, pentru-că, până ce nu'și scotea simbria, lui tot satul îi era dator.

Bogat fiind, Sonu Cornea a luat pe Sinefta, pentru frumseța ei, de nevéstă.

Doi ani, Sonu cu Sinefta au trăit în deplină mulțămire casnică. Una numai îl durea pe el capul, că din momentul, ce s'a însurat, înainta în avere, ca racul, când pleacă la drum. Asta cu atâta mai greu 'și-o putea esplica, cu cât el, și ca însurat, tîrguia tot așa de norocos, ca și mai nainte.

Odată venind eu cu Sonu de la tîrgul din Sân-Gheorg, la care câștigase 200 fl. cătră casă, 'mi s'a plâns, că el, decând s'a însurat, dă în avere tot doi pași înapoi și unul înainte, și că, după socoteala lui, cu tot câștigul ce'l face mereu, lui îi lipsesc, fără se știe cum, 2000 fl.

Eu, ce eram se-'i respund la această descoperire, 'iam đis: Me, din frumseța nevestei încă nime nu s'a îmbogățit!

Me — îmi respunse Sonu — eu nu 'mi-am luat nevéstă frumósă, ca se me îmbogățesc!

Dar' nici ca se săracești — îi dădui eu se înțeleagă!

Me, crede tu și tótă lumea ce'i place, eu țin, că nevéstă-mea nunumai e păstrátóre, dar' e chiar sgârcită, și eu nu cunosc bărbat în satul nostru, pe care nevéstă-sa îl iubește mai mult decât Sinefta pe mine!

Ferice de tine, îi đisei eu, și cu asta am dat în alte vorbe.

Într'un târđiu, și aprópe se întrâm în sat, și se ne despărțim, am đis cătră Sonu: Me, ce'mi dai tu mie se'ți

aflu eu cele 2000 fl. care ți dai că ți lipsesc din avere decând te-ai însurat?

— Jurete se fie ai tei!

— Dă-mi mâna!

— Na!

'Mi-a dat mâna, și c'u-n: Se ne întâlnim cu bine! — ne-am despărțit mergând fie-care la ale sale.

La câteva septemâni după aceasta era târg de țară la Sânpetru de pe Câmpie. Eu știind, că Sonu pleacă la acel târg, m'am dus la el și 'i-am țin: Me, dacă tu pleci la târgul din Sânpetru, lasă-mi cheia dela pivnița ta la mine.

— Pentru ce? — me'ntrebă el!

— Dă-mi tu cheia dela pivniță, și las pe mine, nu mai întreba tu nimica!

Sonu avea mare încredere în mine. — 'Mi-a lăsat cheia dela pivniță, și el a plecat la târg.

Sonu, încă în anul, în care s'a însurat își băgase o slugă de vro 18 ani, un băiat foarte harnic, care-'i îngrijea de economie, și în care, pentru harnicia lui, își câștigase totă încrederea. Pe acest băiat îl iubea Sonu foarte mult, dar' nevastă-sa, care încă'i recunoștea harnicia, și mai mult.

În a doua noapte, după-ce Sonu plecase la târg, 'mi-am luat pistolul, care, în revolutia din 1848, nu s'a slobozit nici-odată, fiind-că lui îi lipsea cocoșul, și mie pravul, 'l-am băgat după șerpar, și înarmat cum se cade m'am dus, și pe neveđute, m'am băgat în pivnița lui Sonu, am închis lin ușa pivniții, și aprindând pentru orientarea mea un lemnuș, m'am ascuns într'o cadă, care numai în postul Crăciunului avea obiceiul de a fi plină cu varză și móre.

În pivnița Sonului, omul avea intrare și prin o ușă, care se deschidea în odae, și se pogóra pe o scară — tocma ca și la mine.

Ascuns în cada de varză, mirosul de plăcinte se auzea din odaie, cum sfăraia în cratiță, până la mine, de făceam bale la gură.

La o vreme, ușa pivniței, care duce în odaie, se deschide, și Sinefta c'o luminare'n dreapta, ear' sluga după ea c'o cană de vre 3 copuri în stânga, se pogoră'n pivniță.

Încă coborându-se amândoi pe scară, Sinefta ȳice cătră slugă: Aȳi se tragem din butea cu vinul cel vechiu! — Bine, ȳise sluga credincioasă, dar' s'o umplem deloc cu de cel nou, ca să nu se cunoscă lipsa, nici vinul, remânend butea gólă, se nu se strice.

După acest sfat economic, sluga s'a suit c'o curcubetă în mână pe butea cu vinul cel vechiu, și a tras până-când Sinefta 'i-a stigat: Destul, că verși!

Vai ce Vin bun ȳise sluga descărcând curcubeta cea din urmă, în care mai remăsese încă nițal. Dă'mi și mie se gust — ȳise Sinefta! — Mergi după un păhar, că tu din curcubetă nu poți bea. Nu me mai duc — respunse Sinefta — dă'mi tu din gură se gust.

Biata Sinefta, din credința nestremutată cătră bărbatu-so, pe care, și când acesta se afla departe la tîrg 'i-o păstra cu scumpetate, își uitase, că ea pôte gusta vinul de bun din cana plină ce o ținea în mână și'n lipsa de păhar, 'l-a gustat din gura slugii.

E bun vinul, constată Sinefta după gustare, și după ce și sluga 'și-a făcut datorința de slugă credincioasă, și a umplut batea cu vin nou, care se afla la pipă, amendoii s'au suit în odae, și s'au pus la masă.

Eu, după-ce ușa pivniții s'a slobozit la loc, m'am urcat pe scară pană ce am dat cu capul de ușa, și 'mi-am ascuțit urechile, de te-ai fi putut rade cu ele.

La început n'auđeam altceva decât mișcări de fălci întocma ca și când aș fi tras cu urechile lângă un cotet locuit. După aceea 'mi-a pătruns la urechi acel sunet dulce, care totdeauna se produce atunci, când patru buze se îmbrătoșiază. — Apoi întru'n târđiu aud pe Sinefta, cu órecare îndestulire đicând: Dóuě mii floreni avem, încă o mie, și sănătate dela Abrun, preste munte, și-n România.

Auđend eu cuvintele este, până ce dai scuipatului o palmă, am aruncat ușa pivniții, am sărit în odae, cu altă săritură înaintea mesii, la care Sinefta'și petrecea cu sluga, și trăgend pistolul încărcat cu păiajini cum îl știți de după șerpar, am strigat ca un leu: Nici unul se nu ve mișcați dela loc, că ve pusc! — unde's banii?

Ca sfinții de pe păreți stau Sinefta și sluga încremenți, fără resuflare. Papa dela Roma, ori Patriarchul din Țeligrad de 'i-ar fi veđut, ađi /cúerdoi sfințitar y fil mai mulți în lume!

Atunci Sinefta, mai speriată decât țiganul când a căđut din pod în odăia nașuso cu slánina-n spate, bagă mâna-n sîn, scóte un săculeț, în care se aflau cele 2000 fl. și'l pune pe masă. Eu, cu stânga iau săculețul, îl bag după șerpar, și, întorcendu-me cu pistolul umplut cu frică cătră slugă, îi đic: Me! Tu deloc se'ți iei bulendrele, apoi catrafusele. Tu în clipita asta pleci cătră România sau unde'ți place, dar' aici în sat se nu te mai ved, că unde te aflu, fie și-n biserică, eu te împusc, apoi se știu că me duc episcop la Gherla.

Încă în nóptea aceea sluga a părăsit satul, și de atunci nime nu 'l'a mai veđut.

După ce sluga a plecat, rămânend eu numai cu Sinefta 'i-am đis: Tu, dacă spui cuiva ce s'a întimplat, unde te aflu îți bag pistolul în gât si'l slobod în tine, apoi, dacă se slobóde, vina mea se fie, spendure-me — nu'mi pasă! Eu

din parte'mi — 'i-am adaos — până tu și bărbatu-to veți trăi, încă n'oi spune la fel de om, ce astă nópte s'a întâmplat în casa vóstră.

Cu cuvintele aceste 'mi-am băgat pistolul plin lângă săculețul cu banii după șerpar, și m'am dus acasă.

La câteva zile după acea întâmplare, sosind Sonu dela tîrg acasă, m'am dus la el, și-n fața nevastă-sa i-am dat cele 2000 fl. dîcîndu-'i, aici ți's banii, pe care sluga ta cea credincioasă ți 'i-a furat, și după-ce, fiind tu la tîrg, i-am aflat ascunși în pivniță, el a luat frunză-n buză și lumea-n cap.

Sonu, plin de bucurie, numărînd banii a dîs, estea's banii mei, și jumetate'mi 'i-a dat mie!

Eu, luându'mi caștigul neașteptat, am dîs cătră Sonu: Frate Sóné! Va fi bine se știm numai noi cum 'ți-ai aflat banii. Din parte'mi fi sigur, că eu nu voi spune nimenui!

Și noi o se tăcem, dîse nevastă-sa!

Cu asta mi-am luat ziua bună.

Treiđeci de ani a trăit Sonu după acea întâmplare în deplină mulțumire cu Sinefta. Acumu-'i anul, după-ce, cum știți cu totii, doi ani mai nainte 'și-a îngropat nevésta, a murit și Sonu ca veduv. Eu din parte'mi, până ađi, n'am povestit istoria asta nimenui. — Și acum póte veni și sluga-n sat, că pistolul meu își ține încă năravul seu cel vechiu, și nu se slobóde.

Cocóna Gurădulce.

Amorul e orb, dar' cei amoresați încă nu ved bine. Nepóta cocónei Sfecla în școlă era penultima, sau mai bine đis, ultima, pentru-că fata, care ședea după ea, era atât de próstă, de nu merita se fie luată în considerațiune. Căț!

Și după ce a părăsit școlă, nepóta cocónei Sfecla nu 'și-a lăsat năravul. Ca fată de 18 ani -- după spusa cocónei Sfecla -- dar' -- după spusa cârții de botez de 28 de ani, avea o prostie atât de ascuțită, încât ori-care pețitor 'și-ar fi putut rade barba cu ea. Căț!

Odată, fiind cocónă Sfecla la mine, 'i-am đis: Se nu te superi cocóna Sfeclo, dar' adevărul nu se póte ascunde'n

sac, că tot 'i se vîd ghiarăle, nepótă-ta atît e de próstă, de nici un măgar n'o s'o ia de nevéstă! Căţ!

În fine ce veðură ochii mei cu urechile proprii? — Aseară, cine'mi întră'n odae? cocóna Sfecla, şi fără se'mi dea buna séra, strigă atît de tare, de mâţa mea, de frică neaffând altă gaură 'şi-a facut înşuşi un'a cu capul prin fereastă: „Vrei se fi fată de nun la nunta nepótei mele?”

— Vrei se'ţi baţi joc de mine, cocónă Sfeclo — îi răspund — nu afli tu pentru nepótă-ta o fată de nun de sama ei, adecă mai bătrână decăt mine?

— Nu cocónă Gurădulce! — Mai anii trecuţi đicei, că nepótă-mea e atît de próstă, de nici un măgar n'o s'o ia de nevéstă — acum veđi că s'a găsit unul!

— Îţi gratulez cocónă Sfeclo! — Da spune'mi cine'î fericitul acela născut în zodia celor 7 nefericiri?!

— Un moralist de Oradea-mare!

— Ce'î aceea moralist de Oradea-mare?

— Eu încă nu ştiu ce'î, dar' de mare e mare, de nu ştiu cum îl va săruta nepótă-mea fără scară! — Destul că nepótă-mea e mireasă, preste trei septémâni e nunta, apoi moralistul de Oradea-mare se va sfinţi de popă.

— În ce sat?

— Numele sătului 'mi 'Tam uitat. — E un sat sărac şi fără turn la biserică.

— Atunci, dacă ginerito e așa de mare, nici nu mai trebuie turn la biserică — îi pot acăţa clopotul de gât! — Da spune'mi, cum ai dat tu de moralistul ala?

— Cu cânia! — Cum şti bine, nepótă-mea e cam scurtă la vedere . . .

— Da, așa de scurtă, de ea nu ştie cum îi e vîrful nasului!

— Departe, vede . . .

— Dacă'î spui ce se vîdă!

— Destul cocónă dragă, eu am cercat tóte câte știu ómenii și pot, ca se-î capet un mire, dar' ce folos? În- zădarul nu se satură de mazărea aruncată în părete! Am dat liturghii la biserici, am dat cu bobii, m'am sfătuit cu toți vrăjitorii din Țara Oltului, cetitui-am psaltirea înapoi, potcovitu-am cu negei de bróscă cu țást, acățatui-am trei visuri d'ale Maicii Preceastă de gât, dusu-am la lacu Foltii din Seliște, scăldatu-am în róuă culeasă din virful pipirigului, făcutui-am perina din isma bróștii și códa șorecelului meste- cate cu troscățul crescut în cintirim, tunsu-am în trei ani dupolaltă la sfântul Tóder, când toți mánzii se tund, cul- catu-am nóptea pe lună nouă unde se încrucișează drumurile, datui-au tóte țigancele din țară cu ghiocul etc. etc. dar' ce folos de găuri în ciur, dacă n'ai ce cerne cu el?

Mai dăunăđi, nu știu cine 'mi-a spus, că la Oradea- mare se află Bun solomonar venit dela Roma, lig care a scris o pascălie nouă, pe care cine o cumpără, acela visează ca iepurile cu ochii deschiși, tot ce-î dorește inima . . .

— Aha! ala-î Dr. Lauran, care au scris: „Mivé lett Maghiarország a katolicismus,” sau pe românește: „Arta, care învătă cum popii cei pleșugi gr. cat. se capete pěr, și cei-ce au pěr, cum se'l peardă!” . . .

— Da, da Dr. Linguran . . .

— Nu Dr. Linguran, Dr. Lauran!

— Dr. Lauran, Linguran, Orangutan, acum 'mi tot un drac! — Destul draga mea, eu auđënd de acea pascălie, am dat bărbatu-mio porunca se-î scrie, că eu abonez 10 pascălii, dar' numai sub condițiunea, dacă acele au puterea, ca eu se'mi pot mărita pe nepótă-meal —

La câteva ڃile, până-ce nici nu primisem pascăliile, cine vine? — moralistul de Oradea-mare trimis de Dr. Linga, ca se ia pe nepótă-meal . . .

— Dr. Luran, tu! — dar' in fine — cum ȕi tu — e tot un drac! — Eu îți gratulez cocónă Sfeclo . . . aci aud bătând la uşă . . . eu strig întră, și cine întră? — nepóta cocónei Sfecla cu moralistul dela Oradea-mare, un hepleu de om cât o paliță de telegraf, și negru, de 'mi venea se cred, că mamăsa 'i-a făcut obrazul dintru'n fund de căldare. — Eu de sine se'nțelege — 'i-am provocat se cuprindă loc, dar' mirele înainte de a urma învătării mele 'mi s'a prezentat polecrându-se: „Vlad Mutuflechiu moralist de Oradea-mare, încredințat cu domnişóra Eudochia Lindinescu!“ *)

— Me bucur — 'i-am ȕis — că ve pot gratula în casa mea la logodna dumneavóstră, care e tinda căsătorii, și primul pas cătră moralitatea prescrisă de vechiul testament prin cuvintele: „Nu e bine ca omul se fie singur!“ Căt!

Logodni au cuprins loc, și după o conversare interesantă, despre lipsa de caracter a timpului nestatornic, despre chiemarea preoților în biserecile fără turn, despre influența morală a celibilor în căsătorie, moralitatea moralistilor neinsurați etc. óspeții mei 'și-au luat séra bună și frunza-n buză, ear' eu am ramas cu convingerea, că mai bine 'mi sugrum mâța, decât s'o dau dup'un moralist de Oradea-mare, fie acela și mai mare decât prostia celor ce caută minte în pascălia lui Dr. Luran „Mivé lett Maghiar-orszagon a katolicismus!“ Căt.

Dar' și altcum sum sigură, că mâța mea n'ar merge după moralistul de Oradea-mare Vlad Mutuflechiu, pentru-că luându-și acesta séra bună, așa o-a călcat pe códă, de vaetându-se, mie 'mi-au ieșit ochii cât pumnul din cap! Căt!

*) Pe tatăl nepótei cocónei Sfecla, până-când era transilvanean, îl chieama Lindina, trecënd însă în Romania a primit numele „Lindinescu.“

„Mivé lett Magyarországon a katolicismus“

sau

„Influența în biserica gr.-catolică
din Ungaria.“

de Dr. Lăuran.

FCU Cluj / Central University Library Cluj

La un bal mascat in București.

— Pentru Dumnezeu Elenă dragă, turcul acela caută așa de prost afara, de eu me tem că e bărbatu-mio!

— Vești că tractează un debarder la bufet!

— Atunci m'am înșelat, că tocma așa de prost nu e!

O neînțelegere.

- Domnișoră dragă, permite'mi se'ți ofer mâna mea!
— Vorbește mai întâiu cu mamă-meal
— Pardon, domnișoră dragă, însă eu . . .
— Aha, Dta vrei numai se me duci pe ghiță? — Mersi!

D-lui Veritas în B.: 'Mi te plângi, că dascălul românesc ți-a smuls barba. — O fi, n'ò fi. — D-ta ce cauți la școlă? — Nu vrea cumva dascălul să se facă popă, și de aceea caută după barbă? — Ști ce? Eu la Armean nu cred se'mi pună un suflet de ovreu în palmă! Îți dau însă un sfat. Dute la avocatul Bașota Lászlo în Abrud. Acesta, dedat a apăra dreptatea cu motive luate din straița plină de patriotism, pòte că mai rade vr'un român fără săpun și ți pune barba la loc!

Dómnei S. în B.-T.: Versurile n'ar fi rele, dar' sunt prea lungi pentru spațiul, de care dispune un calic. Cu óre-care forfecare vom scóte ceva la cale!

Cătră corespondenți: Corespondințele anonime au la mine asemenea valoare, ca și acțiunile „Institutului tipografic“ la burza din Budapesta, unde notează 101 sub pari. Subscrieți ori-ce corespondință cu numele adevărat și legibil. Cei-ce nu știți scrie legibil cereți dela învățătorul, care v'a învățat a nu ști scrie, ceea ce îi-ați plătit înapoi, ear' mie dați-mi pace!

Bibliografia.

Dupa volumulu I alu opului:

Parti alese din Istori'a Transilvaniei pe doue sute de ani din urma, au aparutu dilele acestea si **Volumul alu II-lea** in 51 de côle tiparite, formatu 8-vo mare intocma cá si anteiuulu volumu, cu aceleasi litere, tipariu curatu, chartia buna. De Georgie Baritiu. Sibiu 1890. In editiunea auctorului. Tipografi'a W. Krafft.

Acestu volumu II coprinde partea istoriei nóstre, pe care pe cátu scimu, generatiunile moderne o asteptau cu interesu atátu mai mare, cu cátu dorescu ele mai multu, cá se cunósca adversitatile si suferintiele prin care au trecutu parinti si bunii loru in anii revolutiuniloru, ai resbóieloru civili si ai gubernului absolutistu, adeca dela 1848 pâna la 1860, cu totulu ani 12.

Pre langa citate numeróse in textu s'au adaosu la calcáiuulu opului si câteva documente din cele mai inportante si mai instructive, mai tóte scóse dupa originale.

Sumariulu alaturatu la opu coprinde simburele lui, in cátu lectorulu chiáru si din acesta póte se combine la inportanti'a multimei evenimenteloru, ale caroru urme au se remaie nesterse din memori'a poporatiunii acestoru tieri si cu atátu mai afundu infpte in memori'a popóului romanu locuitoriu in tierile acestei monarchii.

Ambele volume in 101 de côle, chartia, tipariu, corectura, legatura, expeditiune etc. ne costa preste 4300 fl. v. a.

Voind a scóte si alu III-lea volumu pe restulu periodulu pâna la a. 1883, precum si una colectiune de documente, fara care multe intemplari din acestea perióde se paru misterióse, acelea doue scopuri le vomu putea ajunge numai încassand aratat'a suma pentru noi destulu de considerabila.

Pretulu acestui vol. II este, cá si alu celui de anteiu, legatu usoru (brosíatu) 4 fl. 50 cr., legatu tare 5 fl. v. a.

In restimpu de 3 luni, adeca pâna in 31 Maiu a. c. expeditiunea din partea auctorului se face franco pentru toti dd. cáti se voru fi prenumeratu la densulu; dupa aceea exemplariile trecu in comissiune la librari'a W. Krafft in Sibiu.

Dela 5 sau mai multe exemplarie platite dintru odata se dau 10% rabatu.

Comandele se facu mai siguru prin mandate postali.